

NYÍRACSÁDI ÉLET

I. évfolyam 5. szám Nyíracsaád havonta megjelenő lapja Ára: 10 Forint 1991. december

Karácsonyi beszélgetés Keresztes Szilárd katolikus püspökkel

„Velünk az Isten”

Dr. Keresztes Szilárd személyében 1988. június 30-ától új megyéspüspöke van a hajdúdorogi bizánci katolikus egyházmegyének. A püspök úr 1932. június 10-én született Nyíracsaádon. A középiskolát Sátoraljaújhelyen, a teológiát Nyíregyházán végezte. Dr. Dudás Miklós szentelte áldozópappá ugyanitt. 1955. augusztus hetedikén felszentelése után a Budapesti Hittudományi Akadémián folytatta tanulmányait, és itt avatták a teológia doktorává. 1955 és 1960 között a kispesti miseközpont lelkésze volt. Ezután a Nyíregyházi Hittudományi Főiskolán a dogmatika és a liturgikus ének tanára lett. 1966-ban a római Pápai Magyar Intézetbe kapott ösztöndíjat. Három éven át a római Keleti Intézetben folytatott tanulmányokat, itt licenciátusi fokozatot szerzett. 1971-ben Dudás Miklós püspök székesegyházi kánonkai és a nyíregyházi parochia vezető lelkészévé nevezte ki. 1973-ban a Nyíregyházi Papnevelő Intézet rektorhelyettese, 1974-ben pedig a szeminárium nevelési bizottságának tagja lett. Dr. Timkó Imre püspök szentelte fel saját püspökké Nyíregyházán.

A püspök úr a szépen rendezett rezidencián fogad, ahol a pápalátogatás alkalmával Öszentsége is megpihent. Egyszerűen berendezett szobája nagy elfoglaltságról árulkodik. A falon lévő kép Jézus Krisztust ábrázolja a keresztfán, s egy gyönyörű ikon, is látható.

— Életrajzából tudjuk, hogy nyíracsaádi születésű. Kérem beszéljen erről a kötődéséről olvasóinknak!

— Édesapám, Keresztes Ádám, nyíracsaádi segédlelkész volt. Amikor 1939-ben Komlóskára költöztünk, mindössze alig hetedik életévemben voltam. Így Nyíracsaádról csak a gyermekkor emlékeim homályába vesző emlékeim vannak. Később sem jártunk vissza. Amikor viszont 1955-

ben pappá szenteltek, ismét jártam ott, Papp János parochusnál misét mondtam. Akkor nagyon kedves volt a fogadtatás. Jóleső érzéssel töltött el, milyen szeretettel emlékeztek az acsádiak édesapám közöttük végzett munkájára.

— Hogyan tekint vissza 1966-ban kezdődött római ösztöndíjára? Milyen segítséget jelentett munkájában?

— Rendkívül fontos lehetőség volt — csakúgy, mint mindazoknak, akik 1964-től a pápai Magyar Intézetben tanulhattak. Abban az időben teljesen el voltunk zárva nyugattól, ami teljes szellemi lemaradást jelentett számunkra. Ezzel a három évvel valamelyest pótolni tudtam ebből. Külön szerencsém, hogy nem mint kíváncsi diák, hanem mint tudatosan pályájára készülő tanár mehettem ki, aki tudta, mit érdemes ott tanulni, olvasni. Könyveket szerezhettem be, sok hasznos ismeretségre jutottam.

— Nem volt nehéz a hazatérés az itthoni zord viszonyok közé?

— Nem, mert akármilyen jól is éreztük magunkat, a szívünk otthon maradt, a szüneteket otthon töltöttük, s tudtuk kintlétünk célját: az itthoni feladatokra felkészülni.

— Milyen körülmények fogadták?

— Lényegesen jobb volt már a helyzet, mint akár tíz évvel is annak előtte. Közismert, hogy Dudás Miklós püspök úr hithűsége, Mindenszent Józseffel való barátság és szerzetesi mivolta miatt sok hátrányos megkülönböztetés érte őt és az egyházat. 1965-ben kint lehetett a vatikáni zsinat utolsó ülésén. Ettől kezdve jobban megbecsülték itthon is a hivatalosok. Rájöttek, hogy római tartózkodásait nem panaszkodásra a rendszer lejáratására, hanem egyházi ügyek intézésére használta fel. Fokozatosan tárgaltak az egyház lehetőségei, enyhült a szorítás. Ebben a szerencsés idő-

szakban jól tudtam kamatoztatni a Rómában szerzett ismereteket.

— Aztán annyira kitágultak a lehetőségek, hogy azt akár robbanásszerűnek is mondhatjuk. Hogyan élte meg Ön és egyháza a rendszerváltsást?

— A lehetőségek robbanásszerűen nőttek meg, de csakúgy, mint az államéletben, 3-4 év folyamatos fejlődés után. Ennek elenére 1989-ben a szabadság olyan lehetősége nyílt meg, amely el azóta sem tudtuk igazán mit kezdeni. Nem vagyunk erre felkészülve, nincsenek kellő számban intézményeink, papjaink, az egyházi munkát segítő világi embereink. Nem tudjuk vagy csak helyettesítő módszerekkel vagyunk képesek megoldani a hitoktatást. Messze vagyunk attól, hogy minden feladatot megoldjunk, amelyet a szabadságban régóta élő országokban természetesnek vesznek.

— Hogyan élték meg mind ezt a hívek?

— Az egyház a híveiben él, őket is váratlanul érték a lehetőségek. A hitélet felpezsdült, papjaink erejüket meghaladó mértékben és kitartással kezdtek munkájukhoz. Ahol józan polgármester van, s majdnem mindenütt az van, érzi, hogy a falu vezetésének is kötelessége, s az érdekében áll, hogy segítse ezt a munkát. Jól kiképzett papokra és segítőkire van szükség, akik válaszolnak a mai kérdésekre.

— Nyíregyházán erre vannak képző intézmények...

— Igen, van papnevelő intézet, működik teológiai levelező oktatás, a tanárképző főiskolán tanítanak leendő hitoktatókat is, akikben nagy a hiány.

— Az elmúlt év nagy eseménye a pápalátogatás volt. Ön vezető szerepet játszott megszervezésében és lebonyolításában.

— A püspöki kartól kaptam megbízást erre a szép és hálás feladatra, amely rendkívüli

volt, s azt hiszem sikerült elvégezni. Azóta már másodikjára voltam Rómában, a Szentatya közben már járt Brazíliában is, de jól esett hallgatni, hogy a kíséretének tagjai milyen szeretettel és meleg hangon emlegetik az országot és a színhelyeket. Azt is, milyen jó volt találkozni Nyíregyházán a papcsaláddal és a kispapokkal. Nagyon szerencsés, hogy a máriapócsi mise délelőtti volt, s az egész világnak ezt közvetítették, mint vasárnapi misét. Szerénytelenség nélkül mondhatom, ez volt a legszebb esemény. Máriapócs ezzel a látogatással és misével visszanyerte mindazt, amit elvesztett tőle korábban, s pótolta a lemaradásból, amit az utóbbi negyven év jelentett.

— Püspök Úr! Az Ön jelmondata. Velünk az Isten. Beszéljen erről olvasóinknak, különös tekintettel az előttünk álló karácsonyra!

— Ez a legszebb mondat Izaiás próféta jövendöléséből a Megváltóval kapcsolatban. Nálunk a karácsonyi szertartás jelmondat ismétlése olyan élmény, amit sohasem lehet elfelejteni. Velünk az Isten. Ez azt jelenti, hogy Isten a reménytelen helyzetekben is népe mellett áll. Nem a hatalom fegyvere, a bölcsék igazsága a fontos, hanem az, hogy gyermek születik, fiú adatik nekünk. A görög szertartás azt érezte meg, ami a legnyegesebb a hosszú, Izaiástól való szövegből. Amikor választottam ezt a mondatot, 1975-ben akkor még nehéz volt az egyház élete. A jelmondatlalt akartam a bizalmat kiépíteni a papokban a hívekben, azt az érzést, hogy csak az Úr irtalmára és erejére építő egyháznak van jövője. Ha hittel valljuk ezt a mondatot, azt is tudjuk, minden körülmények között van értelme életünknek, van jövője annak, amit csinálunk. Ez az örök karácsony jelmondata.

Göz József

Karácsonyi versek Juhász Gyula:

Karácsonyi Óda

Csöndes az éj, és csöndes a világ is,
Caesar Augustus aranyos mosollyal
Zárta be Janust, Mars fegyvere rozsdás:
Béke a földön.

Hallgat a germán, és hallgat a pártus,
Néma az indus és néma a hellén,
Herkules távol oszlopa se rendül,
Thule se mozdul.

Már az aranykor új eljöveteinek
Hírnökeit, a szomorú szibillát,
S a szűzi Virgilt földi földi sír és
Hír koszorúja.

S a messi mezőkön nyájakat őrző
Pásztori népek nézik a derengő
Új csillagot, mely aranyát elönti
Jászoli almon,

Hol mosolyogva és fázva az éjben,
Szókehajú és szelíd anya keblén,
Most mutatod meg magad a világnak,
Isteni gyermek!

Tóth Árpád: Én nem feledtem el...

Én nem feledtem el, a város közelében
Hol állt fehér tanyánk, törpén, de csöndbe, szépen;
Ott kis, kopott lugas rejtette az avitt
Gipsz Vénusz s Pomona mezítlén bájait,
És esténként a nap, csobogó tűzben égve,
Míg az ablakon megtört a büszke kéve,
Nézte, mint tágranyílt, kíváncsi égi szem,
Hogy folyik vacsoránk hosszan és csöndesen,
S rezgett a bő sugár visszfénye enyhén
Az olcsó abroszon s a függöny tarka selymén...

Gondolatok karácsonyra

A kereszténység egyik legnagyobb ünnepe a karácsony, amely Jézus Krisztus születését, a második isteni személy megtestesülését ünnepli a hívő világ. Az ünnep Rómában keletkezett 325 és 335 között, melynek célja az volt, hogy lezárja a Jézus Krisztussal kapcsolatos vitákat és a liturgia eszközeivel népszerűsítse a niceai zsinat Jézus Krisztusra vonatkozó határozatát. Az V. századtól az ünnep elé csatolták az adventet, melyet hivatalossá mai formájában VII. Gergely pápa tett.

A karácsony, az ünnepre való felkészülés, az emberiség történetének fejlődésével alig változott. Az atomkor küszöbén hívők és nem hívők egyaránt megtalálják a számukra fontos fogalmakat, érzéseket, csakúgy mint az 1666 éve élt egyszerű parasztember. Hiszen mi alig változtunk, csak a korok és azok díszai. A béke, a szeretet, a féltés és a hiány ami-dőn készülődünk, amint meggyújtjuk az első szál gyertyát, csillagszórót, ránehezedik vállunkra, talán úgy

mint máskor sohasem. Ilyenkor eltüntetjük a hétköznapi terheit, nem gondolunk a jövőre, a fenyő- és gyertyailattal együtt magunkba szívjuk a remény és a hit illatát is. A hitét, mely hívő és nem hívő számára nélkülözhetetlen akár egy falat kenyér. Hiszen csak a hit erősítheti emberi voltunkat, ez ad tartást és erőt. A hit által tudunk szeretni, féltani, reménykedni.

A hit fontos, de mindannyiunké, és ha érvényesíti akarátát, elapradózik békévé, szeretetté, féltéssé, hiánnyá, amit átadunk családjainknak, barátainknak, ismerőseinknek, még ellenségeinknek is.

Úgy gondolom, Jézus Krisztus üzenete hívő és nem hívő számára, a hit, az ember, a tiszta ember üzenete.

Remélem a karácsonyfa alatt minden gyerek megtalálja szülei szép ajándékát, amit várt és remélt, és mi felnőttek megfogjuk társunk kezét.

Minden olvasónknak boldog karácsonyt kívánunk!

Dr. Kövér József

Megyei gyermektánc gála Nyírácsádon

A Kólcsey Ferenc Megyei Művelődési Központ, illetve Koroknai Katalin néptánc előadó kezdeményezésére az idén először rendezték meg megyénkben az általános iskoláskorú gyerekek őszi néptánc bemutatóját. Tekintettel a sok jelentkezésre, a bemutatót két részletben bonyolították le: a megye nyugati részéből november 23-án Püspökkladány fogadta a csoportokat, a keletieknek december 7-én Nyírácsád adott otthont. A debreceni csoportok fele Püspökkladányba, másik fele Nyírácsádra utazott.

A gyermektánc mozgalmak méreteiről némileg számot ad az a tény, hogy csak itt Nyírácsádon 14 csoportban több mint ötszáz 6-15 éves gyerek vett részt a bemutatón. A számszerűség mellett azonban fontosabb, hogy a gyermekek táncos nevelésében megyénk igen előkelő helyet foglal el az országban.

Mielőtt magáról a gáláról szólnánk, érdemes lesz ez alkalommal is felhívni a figyelmet a gyermektáncok fontosságára. A gyermekek által nagy kedvvel és szeretettel táncolt néptáncok ugyanis nagyon sok szerkesztési kultúráknak, mint az anyanyelv, vagy a népdalok. De a hagyományörzésen túl ezek a táncok igen fontos szerepet tölthetnek be a gyerekek testi nevelésében is. Bárki meggyőződhetett róla, hogy azok a gyerekek, akik több éven át rendszeresen táncoltak, szép testalkatú, egészséges fiatalokká fejlődtek. Mindezt a zene, a ritmikus mozgás, játék, a táncok művészi átélése mellett érték el, ami jellemüket, magatartásukat is jó irányba fejlesztette. Óriási nevelőerőt jelent az is, hogy a tánc mindig közösségi tevékenység. Az együttmozgás öröm, de egyben fegyverező erő is, hiszen a résztvevők összehangolt, közös munkája adja a produkció sikerét. Azt hiszem, a csoportokban való táncolás nemcsak a legkedvesebb, de egyben a leghasznosabb időtöltések egyike.

A gála, melyet Nyírácsád polgármestere szép szavakkal nyitott meg, mindezeket messzemenően bizonyította. Nagy öröm volt látni, hogy az országos élvonalat képviselő debreceni csoportok mellett igen szépen szerepeltek a nyírácsádi gyerekek is. Sörleiné Tencsényi Emma vezetésével, aki igen jó pedagógiai érzéssel és kiváló szakismerettel tanította be a másoktól átvett koreográfiákat, és maga is ügyesen próbálkozott

Képünkön a kísérő zenekar (Fotó: Szűcs)

önálló feldolgozással. Legjobban sikerült a Marosszéki forgatós. A szatmári verbunkos — magnetofonról játszott gépzene miatt — kissé gyors volt, a „verbunk” pedig kötetlenebb beállítást igényelt volna. A nyírácsádiak most csak egy párral képviseltették magukat, de a Kiss József seprűs táncát bemutató pár is bizonyította, hogy a csoport jó kezében van. Nagyon szép látvány volt a Törökne Csécs Lenke által vezetett hajdúhadházi gyermekcsereg. Szép ruhájuk, szép énekük mellett az iskolakezdés órá eltelte néhány hónap nem volt elég, hogy az összhang mozgásban, térformában teljes legyen, de mentségükre szolgál, hogy a sok szép gyerek nehezen fért el a színpadon.

Egész sereg jött Hajdúböszörményből is. Két fiatal oktató, Fekete Zsuzsa és Rácz Ildikó csoportjai vezették egymással. Most utóbbi ért el jobb sikert, különösen Szabadi Mihály Szólótáposójával. Mindkét csoportnak javítani kell még az éneklést, és nagyobb figyelmet kell fordítani a táji jellegzetességek kidolgozására.

Debrecenből szintén több csoport érkezett. A Vénkert Általános iskola táncosai, akiket Solymosi József és felesége, Bányai Mária készített fel, most is remekeltek, bár még van lehetőség remek koreográfiájuk további érlelésére. Szépen mutatkozott be a fiatal Váradi Zsolt a „Tücsök” csoporttal, akik dunántúli kánasztáncot mutattak be. A Kiss Józsefné és a fiatal Pankotai Anita által vezetett „Forgórózsza” utánpótlás csoportok Bodnár Imre, Kiss József, Kiss Józsefné koreográfiáit táncoltak, rendkívül gondos munkával. Sok kitűnő táncos van a csoportokban, de felhívtuk a vezetőket, hogy a jövő év vizionálását reményében távozzon Nyírácsádtól.

„mars”, és hasonló ugrós táncok nagyobb dinamikát igényelnének.

A Hajdú Néptáncgyűjtés több ifjúsági és utánpótlás csoporttal lépett fel. Felhívjuk a megismerő nagyszerű táncművészek, a koreográfiai kidolgozottsága, a gyermekek szép, öntudatos fellépése lenyűgöző látvány volt. Példa arra, hogy szorgalmas munkával, szakértelemmel, tanulással hova lehet eljutni. Ezeket a csoportokat a debreceni Gyermek- és Ifjúsági Ház működteti, a táncokat betanították, részben alkották: Koroknai Katalin, Bányai Mária és Szilágyi Zsolt. Ők is táncolták Bányai Mária Mátyusföldi koreográfiáját, Szabadi Mihály szólótáposóját, egy egyszerű székely verbunk improvizációt a Váradi Zsolt Dunántúli ugrósát.

Általában nem megnyugtató a csoportok zenei kísérlete. Legtöbbször gépzene táncoltak. Csak a Forgórózsza hozott magával önálló zenekart. A fiatal Hajdina együttes különösen annak ritmushangszereit, a bőgő és a kontra kiválóan segítette a táncosokat.

A fesztiválnak is beillő gálaműsor kiváló hangulatban zajlott, ami köszönhető Koroknai Katalin, és főleg a helybeliek lelkes munkájának, lelkes ügyzetetésének. Valóban, a Művelődési Ház és a Könyvtár dolgozóinak helyi pedagógusokkal a községi polgármesterével mindent megtekintett, hogy a helybeliek és a vendégcsoportok jól érezzék magukat. Dicséret illeti a műszaki stábot is, akik Lőcsei Csaba közreműködésével biztosították a műsor zavartalan lebonyolítását.

Nem csoda, hogy a gyermekcsereg a jövő évi vizionálását reményében távozzon Nyírácsádtól.

Varga Gyula

Új eszköz A szorobán

Biztosan sok emberben felvetődik a kérdés a cím olvasása: Mi az szorobán? Erre és használatának lehetőségeire szeretnék e rövid ismertető keretében választ adni.

Megvallom, amikor igazgatóm kezembe nyomta a szorobán tanfolyam felhívását, bennem is ez a kérdés vetődött fel elsőként. Mégis jelentkeztem, hogy megismerjem ezt az „új” eszközt.

Elsőször azt tudtam meg, hogy ez egy távol-keleti számolóeszköz. Másodjára pedig azt, hogy Japánban kb. 2000 éve használják a számolás megkönnyítésére. (Nincs új a Nap alatt...)

Ezen rövid bevezető után lássuk, miről is van szó!

Az eszköz lényege, hogy egy keretben elhelyezett rudacsok 5-5 golyó helyezkedik el oszlopoként. E golyócskák felé mozgathatók lehet számtani műveleteket végezni vele. Ilyen jellegű volt régebben a sokunk által is használt számolóeszköz, csak ott soronként 10 golyó helyezkedett el.

Mire jó? — adódik a kérdés, hiszen a mi golyós számolóeszközünk is mára felváltotta az elektronikus kalkulátor, közismert nevén a zsebszámológép. A tanfolyamon az ismertetőskor megtudtuk, hogy ez az eszköz hatékonyan fejleszti a számolási készséget, a fejszámolást, a szorzótábla megtanulását. Mivel az eszközt a jobb kezünk hüvelyk- és mutatóujjával kell kezelni, ezért a kézügyesség fejlesztésében is lehet szerepe. Ezek után hozzákezdünk az összeadás, a kivonás, a szorzás és az osztás megtanulásához. Egész idő alatt az járt az eszemben, hogy mindezeket a zsebszámológéppel sokkal gyorsabban és nagyobb pontossággal lehet elvégezni, amíg...

Amíg az utolsó alkalommal a tanfolyamvezetőnk bemutató foglalkozást nem tartott. Második osztályos gyerekek vettek részt a bemutatón, akik szep-tembertől tanulják a szorobán használatát. Szépen sorban végeztek ahhoz hasonló gyakorlatokat, amelyeket mi is tanulunk. Egy idő után a tanító néni azt mondta a gyerekeknek: Most tegyétek le a szorobánt, hajtátok le a fejetekeket a padra és lélegezzetek mélyeket.

Kétjegyű számokat mondott, ötöt egymás után, szépen lassan, és a gyerekek ezeket a számokat hibátlanul összeadták, fejből. A feladat nehézségi fokát a hét éves gyermek számára igen nagy. Az összeadásokat oly módon végezték el, hogy maguk elé képelték a szorobánt, és gondolatban azon „tologatták” a golyócskákat. Többször is megismételve ezt a gyakorlatot, egyre nagyobb érdeklődéssel hallgattam a hibátlan válaszokat.

Ezek után nekünk, a tanfolyam résztvevőnek is lehetőségünk volt ilyen összeadások feladására és a gyerekek ezeket is hibátlanul végezték el. Ez meggyőzött arról, hogy a szorobánnal igen hasznos eszközt kaphat a gyermek a kezébe, amely számolási készségét minden más eszköznél hatékonyabban fejlesztheti.

A tanfolyamvezetőnk jóvoltából kidolgozott tanmenetjavaslatot kaptunk kézhez, mely szerint az első osztályban második félévtől a matematikaórán a szorobán tanításához. Természetesen ez a lehetőség a második, harmadik és negyedik évfolyamon is fennáll. Ehhez szükséges tudnunk, a szülők többsége igényli-e ezt az új eszközt? Az igényeket igyekszünk minél hamarabb felmérni, de ezen írás elolvasása után minden érdeklődő szülőnek lehetőségében áll az iskolát értesíteni. Remélem, a szorobán Nyírácsádon hamar megszokott, mindennapos eszközzé válik a gyermekek felszerelési között.

Láyer József

Körkérdeés olvasóinkhoz

Csorbornó János 44 év egészségőr Nyírácsád, Kassai u. 59. KDNP Elnök

Az elmúlt év jelentős változásokat hozott a falu életében gazdasági, társadalmi, politikai téren. Jó gazdasági év volt ami a termést illeti. Gondot az értékesítés jelentette. Mindent megtermeltünk, amire úgy gondoltuk, hogy igény van és a lakosság pénzlevételét, jövedelmét szolgálná, de sajnos a felvásárlás folyamán a megtermelt árut nem tudtuk értékesíteni. Az állattartással is gond volt tenyész és anya állatok kiírva a községben. Így félt, hogy nem lesz elég hús, és tej.

Második éve működik községünkben a Keresztény Demokratikus Néppárt 29 fővel. Átlagéletkor 50 év. Pártunk ugyanúgy szívet viseli a falu lakosainak ügyét mint más pártok. Foglalkozunk a sajátos problémáinkon túl a földrendezéssel, valamint az erdő — rét tulajdonviszonyának megoldásával: kerüljön vissza eredeti tulajdonosához az elvett terület.

Az 1992-es évtől jobb életkörülményeket várok. Jó lenne, ha nem növekedne az infláció, csökkene a munkanélküliség, megoldódna a termékek felvásárlása, tisztességes haszonhoz juthatnának a gazdák.

Patalenszki Jánosné 33 év szabász Nyírácsád, Asszonyrész 51.

A Debreceni Cipőgyárban dolgozom. 3 gyerekem van és bizony ebben a nehéz gazdasági helyzetben nehéz a megélhetés. Nem értek egyet azzal, hogy a nyugdíjasoknak megszüntetik a tévedadót, a nagycsaládoknak pedig nem. Nem sajnálom a nyugdíjasoktól, de gondolhatnának a nagycsaládokra is. A mi fizetésünkben nem jut annyi egy főre mint nekik.

Szerintem jobb volna ha a gyermekes családokat támogatnák mint a munkanélkülieket. Kevesebb áremelkedést és több fizetést szeretne minden ember.

Szász Róbert 17 éves tanuló Nyírácsád, Dózsa u. 86.

Az iskolában semmi jóval nem bíztam a jövőt illetően. Az átalakítást nem tudta az iskola végrehajtani, főleg azért, mert 10-20 éves könyvekkel tanulunk és ennyi idő alatt a szakma is sokat változott. Ha a könyveket ki tudták volna cserélni, mi is könnyebben tanuljuk meg a szakmát.

Itt az új év és közeleg a szakmunkásvizsga. Ha a szakmát megismerem nem tudom lesz-e munkám, a vállalat nem garantálja,

hogy foglalkoztat. Ezért ha felszabadultam, szeretnék még valamit tanulni, mert ezzel is nagyobb az esély egy elhelyezkedésre.

Lovas Imre 32 éves gyógyszerész Nyírácsád, Petőfi tér 2. SZDSZ ügyvivő

Az elmúlt év eseményeiről vegyes benyomásaim vannak. Előrelépés az előző évhez képest a privatizáció elindulása, bár a végrehajtás üteme vontatott és körülményes a bizonytalan jogszabályok miatt.

A múlt év szomorú tapasztalata fokozódó elszegényedés és a növekvő bizonytalanság, ami az egyébként is elmaradott régiókat még nehezebb helyzetbe hozta.

A mezőgazdasági termékek felvásárlása körül kialakult problémák, az alacsony felvásárlási árak tovább növelték a gondokat.

A politikai viszonyok sem kedvezően alakultak az elmúlt évben. A politikai viták sok esetben nem a megfelelő hangnemben folytak, a kormánypártok a politikai ellenfeleiket legtöbb esetben ellenséggént kezelték.

Mindent összegezve az elmúlt évről a gazdasági és társadalmi változásokat tekintve, a rohanó infláció és a sok esetben durva politikai megnyilvánulások miatt, melyek az ellenzék háttérbe szorítására irányultak főleg kellemetlen tapasztalataim vannak.

Bízom benne, hogy az elkövetkező év előrelépést jelent majd mind a demokrácia fejlődésében, mind a gazdasági életben. Remélhetőleg a munkanélküliség, mely súlyosan érinti a kelet-magyarországi régiókat, nem éri el a kritikus 10%-ot, mely a szakértők szerint nehezen kezelhető társadalmi feszültségekkel hozhat. A társadalom elszegényedési folyamata nem áll majd meg, de talán fékeződik. A nyugdíjasok és a fiatalok helyzete így is egyre reálisabbnak tűnik, a jelenlegi és az 1992-re várható gazdasági nehézségek várhatóan őket sújtják leginkább.

Régiókat tekintve, ahol a lakosság jövedelmének jelentős része a mezőgazdaságból származik, hátrányosan érinti a termelők és a jövedelmek adózásának kedvezőtlen változása is, még ha a kormánykoalíció által a jövő évről prognosztizált 20-25%-os infláció tartható is. Az is csupán remélhető, hogy a politikai élet normalizálódik és a kormánypártok centrumának sikerül majd háttérbe szorítania a jelenleg egyre hangsúlyosabb szélsőséges megnyilvánulásokat, melyek a legkevésbé sem illenek az általuk (is) szívesen hangoztatott „Új Európába” irányvonalhoz.

Ami pedig a Szövetséget illeti, várakozásaim szerint az SZDSZ hamarosan túljut jelenlegi problémáin és új vezetésével még következetesebben lép fel a kormánypárti túlpásokkal és szakmai tévedésekkel szemben, és a következő választásokon mindenféleképpen jó eséllyel indulhat majd a győzelemért.

Markovics János 48 éves rokkant nyugdíjas Nyírácsád, Szatmári u. 49.

A Kisgazdapárt tagja Foglalkoztat engem is, mint a leg több acsádi embert a föld visszaadása, saját tulajdonba kerülése. Én már az elmúlt évben is fogtam fel a szőlőim tulajdonából egy részt. Jó lenne ha ezt jogilag is rendeznék. Használóknak kéne eljárni az erdővel kapcsolatosan is.

Jobb piaci körülményeket mindenképpen. Bármilyen zűldséget megtermelünk — szerződés után — csak el lehessen adni. A sertésnyészés ügyében is előbbre kell lépni. Vállaljanak felelősséget azért, hogy a legkedvezőbb súlyú állatok tudjuk leadni, azt időben átvegyék. Azt várnám, hogy a falusi emberek adókedvezménye megmaradna 50 ezer forintig, hiszen az országban ennie kell és ezt a vidék biztosítja. Segíteni lehetne a műtrágya, vegyszer árak csökkentésével is. Vásárolni kell az élelmiszereket ha az árak elfogadhatóak lennének.

A Kisgazdapárttól azt várnám, hogy megszervezze: diszkont áru lehessen mezőgazdasági eszközök, szerszámok vásárolni és lenne, ha a felvásárlásba is bekapcsolódna.

Miért ne éppen a francia?

Miért ne éppen a francia nyelvet tanulja majd a gyerek az iskolában? Feltehetően akár Ön is magának ezt a kérdést, hiszen az 1992/93-as tanévben, az angol nyelv mellett, lehetőség nyílik a francia nyelv tanulására is a nyírácsádi általános iskolában.

Az orosz nyelv elveszítette egyeduralkodó idegennyelv oktatásban. Végre létrejött az az egészséges állapot, melyben mindenki szabadon dönthet, lehetőségei határára belül már az általános iskolában is, melyik nyelvet választja.

Az angol nyelv praktikuma vitathatatlan. Ez az a nyelv, amelyet a világban a legtöbb beszélnék. Én mégis a franciát választottam. Engem megejt a francia nyelv dallama, lágyága. Ehhez hasonló varázsa csak a magyarnak van. Az észérvek az angolhoz kötnének, az érzelmek a franciához. E dilemma legfrappánsabb megoldását egy debreceni franciatanár fogalmazta meg: „A francia nyelv legyen a szerelmed, angolul pedig meg kell tanulni!”

Persze a francia mellett észérvek is szólnak. Köztudott például, hogy a diplomácia nyelve, s ami fontosabb a művészetek, a művészetekkel foglalkozó tudományok nyelve is. Mondhatja erre Ön, hogy ezek nem éppen hétköznapi területek. Akkor nézzük, mit mondanak a statisztika...

A világ országaiban a hivatalos nyelv és a legelterjedtebb beszélt nyelv tekintetében az angol után a francia, a legismertebb nyelvek egyike. 27 ország hivatalos nyelve. Európában Franciaországban kívül Belgiumnak, Svájcnak, Luxemburgnak, Monacónak, az amerikai kontinensen Kanadának és számos többnyire afrikai országnak. Azokban az országokban pedig, amelyekben az angol a hivatalos nyelv, általában a francia a legnépszerűbb beszélt nyelv.

Maradjunk a praktikumnál, de szűkítsük a kört szűkebb hazánkra, Hajdú-Biharra! A debreceni általános iskolákban az angol és a német nyelv mellett franciát is tanítanak, legalábbis az iskolák többségében. A vidéki iskolák közül viszont az első egyike lesz a nyírácsádi! A középiskolák javarésztében többéves hagyománya van a francia nyelv tanításának (Kossuth Gyakorló Gimnázium, Fazekas Gimnázium, Csokonai Gimnázium, Bethlen Szakközépiskola stb.). Így van lehetőség az általános iskolában megalkalmazott nyelvtudást tovább mélyíteni a középfokú iskolákban is, hiszen a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen, de a nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskolán is létezik ilyen szak.

L. Zsadányi Tünde

Körkérdes olvasóinkhoz. Körkérdes olvasóinkhoz. Körkérdes olvasóinkhoz

Év vége közeledtén számve-
lést szoktunk végezni arról ami
történt velünk az év során, éle-
tünk alakulásáról. Elgondolko-
dunk mit tettünk, mit tehattunk
volna sorsunk változásáért.

A Nyíraczádi Élet szerkesztő-
inek megbízásából kérésrel meg-
dultam néhány olvasóhoz: te-
gyenek ilyen nyilvános számve-
lést.

A kérdezettek között van fia-
tal és idősebb; pártelnök és pár-
ton kívüli; aktív dolgozó,
GYED-en lévő kismama és
nyugdíjas; munkanélküli és
munkáját féltő; eredményes és
kudarccal küzdő; értelmiségi
és a föld hasznából élő; egy-
val egy keresztemiszet közsé-
günk lakosságáról.

Köszönöm a válaszadóknak,
hogy vállalták és nyitlan szólnak
mindennapjaikról. A jövőre pe-
dig kívánom, hogy elképzelése-
ik teljesüljenek, vágyaik válja-
nak valóra

Vereb Csaba
Kérdéseink:

1. Mi a véleménye az elmúlt
évről? Hogyan élte meg a társa-
dalmi, gazdasági változásokat?
2. Mit vár 1992-től?

Dr. Katona Gyula
44 éves
polgármester

4262 Nyíraczádi Kossuth u. 4.
Nehéz volt az 1991-es év. A
felgyorsult politikai változások
mellett viszonylag lassabban fo-
rogta a gazdaság kerekéi. Az
év nagy hiányossága, hogy nem
tisztázta a földtulajdoni, föld-
birtoklasi viszonyokat. A mező-
gazdaság sajnos nem az inten-
zív árutermelés irányába fejlő-
dött, hanem egyre inkább az
önellátásra kell a falusi ember-
nek berendezkednie. Az elmúlt
év egyáltalán sajnos cslszegénye-
désel is járt.

Személy szerint a bekövetke-
zett társadalmi, gazdasági válto-
zásokra felkészültem, hiszen
egy ilyen történelmi értékű
rendszerátalakítás a társadalom
életében még nagyobb megrázá-
soktatást is okozhatott volna.
Számos gondolat, feladattal ta-
láltam magam szembe, de úgy
érzem, hogy a jelentkező ne-
hezségek az önkormányzat za-
varatlan munkáját nem akadál-
lyozták.

Alapvetően optimista termé-
szetű vagyok, így várom a me-
zőgazdasági piac élénkítését, a
földtulajdonviszonyok minden-
ki számára megnyugtató rende-
zését és mindezekkel összefü-
gésben a község lakóinak gaz-
dagodását.

Remélem, zavartalanul tud-
juk működtetni 1992-ben is az
önkormányzat intézményeit, és
fejlesztünk tudjuk a községet, de
legnagyobb reménységem az,
hogy beindulhat Nyíraczádi ve-
zetékes gázellátása.

Bálega József
32 év
író, szabadúszó és fuvarozó
vállalkozó
Nyíraczádi, Nyil u. 17.
Az elmúlt év egy fuvarozási
vállalkozó számára nem a leg-
szerencsésebb évek közé sorol-
ható. Köztudott az év elején

történt óriási áremelkedés mely
a gépjárművek és az alkatré-
szek beszerzésénél jelentős
többlet kiadást jelentett a szá-
munkra. Az üzemanyag áre-
melkedések szintén komoly
terhet jelentettek az elmúlt év
során. De sorolhatnám így to-
vább a gazdasági változásokat
melyek egész évben bizonyta-
lanságban tartottak engem
mint vállalkozót.

Számomra elsődleges cél a
talponmaradás volt mind gaz-
dasági vonalon mind a fuvarpi-
acon. Úgy érzem sikerült.

Alakítottam egy kis társasá-
got mely 1992 január 1-től fog
működni „NYÍRTRANS” Fu-
varozó és Szolgáltató KFT né-
ven.

Sokat várok ettől az új vállal-
kozási formától, de sajnos az el-
múlt év alapján meggyőző-
désem, hogy ezt az évet is a bi-
zonytalanság, a gazdasági válto-
zások sokasága fogja jellemez-
ni.

Ennek ellenére bízom és re-
ménykedem, hogy egy év múlva
sikeres évről tudok majd beszá-
molni a Nyíraczádi Élet hasáb-
jain.

Szórádi Sándor
59 éves
nyugdíjas címzetes igazgató

Nyíraczádi, Dózsa u. 10.
Az elmúlt év társadalmi, gaz-
dasági változásai szerintem a
községet nem rendítették meg.
A lakosság jól érzékelte és vett
részét változásokban. Jónak tar-
tom, hogy községünkben nem
voltak és nincsenek pártcsatá-
rozások. Az év elején a kisgaz-
dapárti mesterséges kedély-
korbaesés nem hatott a lakos-
ság széles rétegeire. Ez meglát-
szik a község képviselőtestü-
letének munkájában, a köz-
ség vezetésében is.

Úgy látom, hogy a 70-es évek
elejétől megkezdett községfej-
lesztési munka nem szakadt
meg az folytatódik, az új hely-
zetben is községet szeretők, köz-
ségért dolgozó vezetőtestület
működik, mely biztosítja a to-
vábbi fejlődésre.

1992-től is pártviszályok nél-
küli társadalmiéleti viték várok.
Várom, hogy oldódjon meg, il-
letve záruljon le a kárpótlási
törvény végrehajtása a község-
ben. Fejlődjön, épüljön, szépül-
jön tovább községünk. Ezen
belül 1992. végére kapjon vég-
leges formát a falu központja, a
Petőfi tér. Itt a tér körüli árkok
lefedésére, a járdák bitumennel
való burkolására, az úttest ki-
szélesítésére, átkelőhelyek fel-
festésére, virágosítására, a piac-
térrel összekötve folyamatos
tisztántartására gondolok. To-
vább kellene építeni a szenny-
víz-csatornát (Kossuth utca).
Keresni kellene a gázvezeték ki-
építésének lehetőségét.

A következő évtől várom az
új oktatási törvényt, s azzal
együtt az alsófokú oktatás át-
szervezését, az idegen nyelv okta-
tatásban való előrelépést. Gon-
dolok itt az angol nyelv oktatá-
sának szélesítését, már az alsó-
tagozatban a tagozatos osztá-
ly(ok) beindítását. (Termé-
szetesen ha a személyi feltételek
ezt engedik).

Szabó Józsefné
49 éves
boltvezető
Nyíraczádi Zrínyi u. 22.
Az 1991-es év kiszámíthatat-
lan, nagy összevisszasággal telt
el. Nagy baj volt a piaczagzda-
sággal. Az ember azt sem tudta,
mit tegyen nem megfelelő árat
kaptak termékeikért.

Tavasszal a drága műtrágya,
fólia, növényvédőszer ellenére
voltak bizakodó emberek, s ül-
tettek dohányt, paprikát, ubor-
kát, de sajnos piaca nem volt,
amit mi is észrevettünk a for-
galmunkon.

A falu lakossága nehezen
tudja megvásárolni az egyre
dráguló árut. Szomorú tény az
is, hogy sokan élnek munkanél-
küli segélyből, hiszen létszám-
csökkentés volt a különböző
munkahelyeken pl.: Barneval,
Húsupar, Konzervgyár, s egyre
kevesebben tudnak vásárolni.

A rendszerváltozás még nem
fejeződött be, jelenleg nincs
megfelelő törvény, ami irányt
mutatna. Mi úgy nőttünk fel,
hogy a feladatokat ránszabták
az iskolában, a munkahelyen, s
most nehezen találgatva boldo-
gulunk. A ránk következő évet
csak borúsnak tudom elképzel-
ni, hiszen helyzetünk, rendse-
rünk összekuszált, így nehezen
fogjuk megtalálni a járható
utat.

Jelenleg magas bérleti díjat
fizetnek a hideg, petróleum illa-
tú, romos vasboltért, ahol a
raktár is beázik. A következő
évben nem fogom tudni kifizet-
ni a bérleményt ilyen rossz,
kedvezőtlen kereskedelmi kilá-
tások mellett. Ha a lakoságnak
nincs pénz, akkor nekünk
nincs forgalmunk. Úgy gondo-
lom hogy sok az ingyen kifizet-
ett összeg, a segély, s tartok
tőle, hogy ezt a vállalkozóknak
is meg kell majd bőségesen fi-
zetni valamilyen formában.

Borúlátásom ellenére mégis
reménykedem, hogy helyzetünk
stabilizálódik, s megindul ismét
az élet és megtalálja mindenki a
maga boldogulását.

Menyhért Imre
58 éves
nyugdíjas segédmunkás
Nyíraczádi, Dózsa u. 64.
Népjóléti Bizottsági Tag
Felkértem, illetve megkérdez-
ték mi a véleményem az 1991-
es év gazdasági helyzetéről.

En 1963 óta dolgoztam kü-
lönböző vállalatoknál. 4 gyer-
meket neveltem tölem telhető-
en a társadalom javára. Kettő
felső iskolába járattam minden
külső segítség nélkül, aránylag
biztosítani tudtam a családom
megélhetését.

Az 1991-es év sajnos nagyon
nehéz volt a számomra a má-
sokkal együtt. Mivel nyugdíjas-
tak, a munkahelyem megszűnt,
igaz már gyermekeim elhagyták
a szülőházat. De így is nagyon
nehéz megélni. Megemlekedtem
az áram, víz és az élelmiszerár,
másra sajnos egyáltalán nem is
telik. Gondolok itt ruházat vagy
éppen egy tönkrement háztar-
tási gépre.

Mit várok az 1992-es évtől?
Mivel megválasztottak a
Népjóléti Bizottság tagjának így
nem csak a magam nevében
kell válaszolnom. Nyíraczádi kb.
200 cigány él, ebből meglá-
tásom szerint 100 munkaképes,
ezekből mindössze 3 vagy 4 dol-
gozik. Ezeknek mindegyiknek
családja van. Szociális segély-
ből, nevelési segélyből és mun-
kanélküli segélyekből élnek,
ami nagyon keserves megélhe-
tést biztosít. Szeretném ha
ezeknek a munkaképes embe-
reknek munkát tudnánk adni.

Mivel a cigányok között sok az
iskolás korú gyermek, szeret-
ném ha az 1992-es évben ingy-
nes lenne a napközi és az
óvoda. Ezzel is segítenék a
helyzetükön.

Vasadi Andrásné
58 éves
nyugdíjas
Nyíraczádi, Kossuth u. 8.

Kezdetben igen sokat ígért ez
a rendszerváltás, de ahogy múlt
az idő egyre zűrzavarosabb. Túl
van bonyolítva minden, nincse-
nek igazi gazdasági változások.
Káosz minden területen. Pedig
azt gondoltam végre lesz ered-
ménye a sok munkának.

Jó volna még egy pár évet
egészségben élni, nyugodtan
háborúk nélkül, baj nélkül és
megszűnne a káosz a politiká-
ban és a pénzrendszerben egy-
ránt.

Nagy Imre
39 éves
művezető
Nyíraczádi, Sport u. 18.
MDF elnöke

Az egypártrendszerrel kellett
áttrénnünk a többpártrendszer-
re. A kommunista párt hatal-
máról az alkotmányos jogállam-
ra, az egypárti hatalomról a
parlamenti demokráciára és a
piaczgazdaságra.

Úgy gondolom, hogy az el-
múlt esztendő elegendő távla-
tot ad ahhoz, hogy megállapít-
suk, hogy a szocialista országok
közül a többpártrendszerű de-
mokratikus politikai struktúra
Magyarországon a legfejlet-
tebb. Nem szabad elhallgatni,
hogy a Magyar Demokrata Fó-
rum társadalmi megbecsülése
alacsony. A gazdasági és társa-
dalmi változásokat nem lehet
egyk napról a másikra megva-
lósítani.

A kormány által hozott dön-
tések több esetben befolyásol-
ják a közvélemény hangulatát.
A békés átmenet érdekében
mindnyájunknak figyelemmel
és megértéssel kell megatogni a
kormány programját. Igen is
szükségszerűek, ha néha még
drasztikusnak is tűnnek ezek a
változások. Az elmúlt rendszer
által elkövetett hibákat ilyen
módon lehet kompenzálni. Az
áremelkedések mindnyájunkat
érintettek, hisz a bérek a létmi-
nimum határát súrolják. Fa-
lunkban pártharcról nem be-
szélünk.

A pártok változhatnak, de
egy jól működő önkormányzat
elősegíti a falu fejlődését. Új
járható utakat kell kitaposni,
amelyen haladva megvalósítha-
tunk egy jól működő európai
jogállamot.

1992. harmadik negyedé-
ben az életszínvonal javulását
várom.

Láyerne Konyári Julianna
36 év
védőnő

Nyíraczádi, Kossuth u. 5.
Először meglepetéssel, majd
lelkességgel és bizalommal fo-
gadtam a társadalmi változása-
kat. Remélem, hogy a gazda-
sági élet statbilizálódását vonja
maga után. Hogy valóban meg-
szűnnek a veszteséges üzemek,
vállalatok állami támogatása,
hogy valóban azoknak a tulaj-
donába kerül a föld, akik meg-
művelik azt. Sajnos ez az év
sem hozta meg a hozzáfűzött
reményeket. A gazdasági, társa-
dalmi változások lelassultak, az
igazi, lényeges dolgokban reális,
elfogadható megoldások nem
történnek meg. A politikai torz-
salkodások elvonták a figyel-
met az igazi problémák feltárá-
sánál.

Ezért úgy gondolom még ne-
hezebb évek nézünk elébe.

Békét, jobb megélhetést. A
gazdasági élet megszilárdulását.
Az infláció az adóterhek csök-
kenését, gazdaságos fix politi-
kát. Reális társadalombizto-
sítási formát. Következetes po-
litikát. Igazi demokráciát.

Karácsony Gábor
42 éves
vállalkozó
Nyíraczádi, Hunyadi u. 7.

Most, hogy magunk mögött
tudjuk az évet elmondhatom,
az év elején valahogy rosszabb-
ra számítottam. A januárban
történt megdöbbentő üzem-
anyag áremelés olyan drágává
tette a mezőgazdasági gépi
munkát, hogy enyhén szólva is
nem számítottam túl nagy el-
foglaltságra. Az év folyamán az-
tán kiderült, hogy a földeket,
azt a bizonyos határt, ha nyűgö-
sebben, ha drágábban is, de
csak föl kellett szántani, be kel-
lett vetni, kaszálni és aratni is
kellett. Bár én a mezőgazdasági
termelésben csak másodhege-
dős vagyok aggódva figyelem a
mezőgazdasággal kapcsolatos
fejleményeket. Nem kell a tej, a
sertés, az uborka, nyűg van a
dohánnyal stb.

Miért? Túl sok van belőle,
Túl drága, túl rossz? Nem tu-
dom. A Független Kisgazda-
párt, amellyel szimpatizálok
csalódást okozott. A vezetőik
hatalmi harca több energiát el-
vesz a párttól, mint amennyit a
választóinak tett ígéretek telje-
sítése követelne. Szerintem a
saját földhöz való jogot egyér-
telműbbé kellett volna tenni. A
jövő év sem tűnik gondtalan
fáklýásmenetnek, mivel már az
ízületeimben érzem az újab
üzemanyag és egyéb dolgok ár-
változását, de bízom abban,
hogy mint eddig még mindig,
most is meg lesz művelve a
nyíraczádi határ.

Kenézli János
74 éves
nyugdíjas
Hunyadi zug 5.

Az FKGP megbízott elnöke
Az 1991 évet és biztos meg a
következő éveket is átmeneti
időszaknak lehet tekinteni. En-
nek a legmélyebb pontja talán
az elmúlt év volt, mely terme-

lésben kimerkedő volt, azonban
az értékesítés terén legjobb len-
ne feledni. A nehéz 1945 és
1956-os év sem volt annyira
megpróbáltatás. Míg az év ele-
jén hús- és vajhegyek voltak az
országban, pár hónap múlva e
hegyekből völgyek lettek, el-
fogytak. Hasonló a sertés, szar-
vasmarha, juh állomány nagy-
fokú csökkenése. A kormány
rendeletileg támogatást biztosít
a tejelő szarvasmarha kivágásá-
ért, ezzel szemben a tej ára és
az utóbbiakban a tojás ára is
felfele ível.

E zagvaságok fő okát a tár-
sadalmi változás nehézségeinek
tulajdonítom, mivel a széthúzás
következtében nem tudja a
jobb kéz, mit cselekszik a bal. A
széthúzás negatív kihatással van
a privatizálásra, valamint az ál-
lattenyészési és növényterme-
lésre, melynek főleg a falusi
parasztság issza a levét. Ettől
elválaszthatatlan a vele járó po-
litikai zűrzavar is.

Láthatjuk, hogy a pártokon
belül villongások vannak, me-
lyektől egy párt sem mentes.
Főleg a kisgazdapárt, melynél
mind a sajtó, mind a többi pár-
tok kicsiből nagyot csinálnak.
Pedig a parasztság az, melynek
legfőbb védelmezője, érdek-
képviselő és szószólója a kis-
gazdapárt. Falun az lenne az
igazi, ha a lakosság nagy része
kapcsolódna a pártunkhoz a
fentiek miatt.

Lehetne még a zűrzavarral
kapcsolatosan káros epizódokat
említeni, melynek nagyobb ter-
jedelmű újságoldalak kellené-
nek. Hogy ez így van, azon egy
magasabb képességű ember
nem lepődik meg, mivel több

mint 40 éves múltat átélő társa-
dalomnak a gondolkodását,
szokásait megváltoztatni nem
lehet. De mi, az egyszerűbb
gondolkodásúak nem így fogjuk
fel. Bizony sokan úgy gondol-
kodunk, hogy a választásokat
követő napokban már csoda-
szerűen jobbra változik úgy a
politikai, mint a gazdasági hely-
zetünk. Ezért a parasztság nagy
fokban csalódott, azt hittük,
hogy a választások után másnap
már szedhetjük is le a fáról a
füget.

Tetőzi még csalódását a saját
földjére való licitálás lehetősé-
ge, melyet a Független Kisgaz-
dapárttal együtt a legmesszebb-
menőkig elítél.

Reméljük, hogy idővel azok a
különböző nézetek ki fognak
kristályosodni és eljutunk a tisz-
ta demokráciába.

Az említett zűrzavarral járó
nehéz gazdasági viszonyok
fokozatosan enyhülnek. Min-
den szinten el fog kezdődni a
tisztázási folyamat.

Pártommal az FKGP és tag-
jaival reméljük és követeljük a
Zétényi-Takács féle törvény
megvalósítását, mely a múltban
elkövetett bűnökért (emberöl-
lés, megkínzások, ill. az abból
eredő elhalálozások) megnyo-
morítások jogtalan börtönzé-
sek, internálások stb. igazi
bűnöseit vonják felelősségre és
büntessék meg. Nem fogadható
el az a védekezésük, hogy „hát
akkor az a rendszer volt és azt
kelltt csinálni amit parancsol-
tak.” Nem igaz!

A magyar történelemben
még olyan alkotmány nemigen
volt, hogy rangért, jogért és kü-
lönböző javakért illetve érvé-
nyesüléséért ártatlan embereket
kivégezzenek, elítéljenek, meg-
kínózzanak, illetve családostól
tönkretegyék. Ilyenre csak a
Hitler, Szálasi, Rákosi és Kádár
csőcseléke volt képes. Bűnhőd-
jenek akiknek bűnhődniük kell,
de a kollektív számonkérés el-
lenem, mint ahogy nem volt
helyes annak idején a csendőro-
ket sem kollektíven elítélni e-
gyesek bűnei miatt. Személye-
ség jó egészségét szeretnék, jó-
létét, gazdagságot mindenki-
nek. Emberi megértést a falu
minden lakosának.

Bemutatkozik a nyíracsaádi kiskórus

Iskolánk énekara 5 éve működik. Tagjai felsőtagozatos, jó hangú gyerekek. Probát heti két alkalommal tartunk. Énekari létszám: 40 fő. Általában iskolai ünnepségeken és hangversenyeken szerepelünk. Tavaly karácsonykor a római katolikus templomban előadott betlehemi játék népeit énekeltük. Júniusban a polgármester meghívásának tettünk eleget, s nagy sikerrel szerepeltünk Nyírábrányban, ahová Dr. Seregi István egri érsek, a Magyar Püspöki Kar elnöke tett látogatást. Részt vettek az egyház megye tisztelendő atyai és polgármesterei, valamint Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye köztársasági megbízottja Dr. Virág Pál címzetes államtitkár is. Jól sikerült műsort mutattak be Debrecenben a Kölcsy Művelődési Központban is.

Az idén szeretnénk előadni egy karácsonyi hangversenyt és egy betlehemi játékot a zongorás és furulyás gyerekekkel közösen. Benevezünk a Debre-

cenben lebonyolításra kerülő "Éneklő Ifjúság" rendezvény-sorozatára.

Fontosnak tartom, hogy Nyíracsaádon is felcsendüljenek a többszólamú művek, a kánókok. Ehhez adok alapot énekzene órákon, ahol sokszor énekelnek a gyerekek ismeretlen dallamot kottáról és sokat szolmizálnak, hisz ez az alapja a tiszta és szép énekülésnek.

Legjobban a reneszánsz és a barokk kori muzsikát szeretem, ezért is szerepel műsorunkon Palestrina, Josquin de Prés és Bach művei. De nem maradhatnak el a klasszikus és a romantikus zeneszerzők művei sem. Így műsoron tartjuk Mozart, Beethoven, Liszt Ferenc és Schubert dalait is.

Úgy gondolom, hogy azok a gyerekek akik a kis kórusba járnak lelkesek, szeretik az éneket, a zenét a táncot. Mert igaz, az, hogy "Ahhoz, hogy a gyermek teljes ember legyen, a zene sem hiányozhat életéből".

Szabó Mihályné
énekkarvezető

Egészségügyi változások

Az egészségügyben is várhatók olyan változások, melyek a magasabb színvonalú ellátást fogják szolgálni. A Népjelölti Minisztérium elkészítette azt a cselekvési programot, mely hosszú távon meghatározó lesz.

1991. december elsejétől változott a gyógyszerek rendelkezésére és mások a térítési díjak. Minden egyes gyógyszerért indokoltan külön receptre kell írni az orvosnak, külön rendelet szabályozza a közgyógyellátási térítésmentességet. A helyi önkormányzat által kiadott közgyógyellátási igazolványok érvényességét meg kell hosszabítani, mert december 31-ig le-

járnak. Az egészségügyi ellátás a társadalombiztosítási járulék befizetésével minden állampolgár részére hozzáférhető lesz. A kezelőorvosnak kell átadni a biztosítási kártyát, amelyet a jövő év elején mindenki megkap.

Sok részletkérdés még tisztázatlan, készül az Egészségügyi Törvény, kidolgozzák a családi orvosok rendszerét. A társadalombiztosítási törvényt a Parlament csak 1992. februárjában tárgyalja. Az egészségügygel kapcsolatos, a lakosságot érintő új rendelkezéseket e lapban közzéteszük.

Dr. Koncz Endre
ügyvezető körzeti orvos

Közlemények

A Polgármesteri Hivatal felhívja a lakosság figyelmét, hogy a tél beálltával a balesetveszély elhárítására különös gondot fordítson. Mindenki a telke előtt lévő járdaszakasz hótalánításáról, valamint csúszásmentessé tételéről gondoskodjon.

Január 15-ig lehet előfizetni a Nyíracsaádi Élet című havonta megjelent lapunkra. Előfizetési díj fél évre 60, egész évre 120 forint. Az előfi-

zetéseket a könyvtárban fogadják el.

A Polgármesteri Hivatal ismételten felhívja a lakosság figyelmét, hogy a községi hulladéklerakó telep bejárata a Hunyadi utca felől van. Továbbá kéri, hogy a lakosok, akik a háztartási szemetüket maguk szállítják ki a telepre, vegyék figyelembe az ott kialakított rendet.

Kérjük, hogy a feljáróról az út mellé borítsák le a hulladékot.

Apróhirdetés

Olcsó áron vásárolhat az ABC áruház földszinti osztályán és a most megnyílt diszkontjában /volt zöldségbolt/. Alapvető élelmiszerek diszkont áron, egyéb áruk kedvezményes fogyasztói áron kaphatók. Karácsonyi bevásárlásnál 1.000 forint feletti vásárlás esetén nyeremény sorsjegyet adunk. Aranyva-

sárnapértékes tárgyak kerülnek sorsolásra. Minden kedves vásárlónak kellemes ünnepeket kívánnak az ABC áruház dolgozói.

* * *

Horváth Sándor fiainak háza Zrínyi u. 57. sz. alatt eladó. Érdeklődni: Zrínyi u. 7. sz.

Mint arról második oldalunkon beszámolunk, néptáncstálázó színhelye volt Nyíracsaád. Még két további fotót /Fotó: Szűcs/ is közlünk az eseményről. Első rendhagyó képünk a táncosok levonulását mutatja

El kéne indulni... Már elmúlt számunkban kiemeltük a kis Szabó Lajos képességeit. Most róla is közlünk egy kedves képet. Ha sokra viszi, biztosan szeretettel emlékszik elindulásáról

Körkérdés olvasóinkhoz

1./ Mi a véleménye az elmúlt évről? Hogyan élte meg a társadalmi, gazdasági változásokat?

Lukács Valéria, 19 éves, tanuló
Nyíracsaád, Illés B. u. 30.

A társadalmi változás engem és családomat személy szerint nem érintett, de a gazdasági változás annál inkább. Hiszen mint mindenki számára, nekünk is nehezebbé vált a megélhetés.

2./ Mit vár 1992-től?

— Változást, mint mindenki más. Elsősorban azt, hogy mint diáknak, könnyebb lesz az életem. Hiszen a jelenlegi ösztöndíjakból egyszerűen képtelenség megélni szülői segítség nélkül. A pénz, amit kapunk még a tankönyvek megvásárlására is alig elegendő. Ettől függetlenül optimistán nézek a jövő elé.

Juhász László
35 éves
munkanélküli
Nagyon jó, hogy többpárt-rendszer jött létre nálunk. A véleményét mindenki szabadon elmondhatja. Megteremtették a szabad önkormányzatokat. Munkanélküli lettem. Két gyermekem van. A gazdasági változásokat nehezebben éltem át mint sokan mások.

Bízom benne, hogy lesz munkahelyem. És könnyebb körülmények között tudok élni a családommal. Türelemmel és megértéssel várom a jobb jövőt!

Fehérvári Jánosné
32 év
GYED
Nyíracsaád, Zrínyi u. 32.

Mint GYED-en lévő kismama az elmúlt év gazdasági, társadalmi változásokról véleményem az alábbi: Ezt a nem stabil, bizonytalan, nehézségekkel teli helyzetet az emberek szerény körülmények között vészték át. Mint kismama azt hiszem ez minden anyuka számára a gyermek örömteli érzést jelent, csak akkor csüggedünk el, ha betérünk egy bébi üzletbe — a bébi kellékek árától —, ahhoz hogy szinten tudjunk maradni, nagyobb pénzforrásra volna szükség.

Az önkormányzat jelenti

A községi önkormányzat képviselőtestülete 1991. december 12-én megtartott ülésén az alábbi napirendeket tárgyalta meg:

1. Polgármesteri jelentés.
A lejárt határidejű képviselőtestületi határozatok végrehajtásáról és a két ülés között történt fontosabb eseményekről.
2. A község közti szociális helyzete.
A képviselőtestület a szervezett szemétszállítást továbbra is fenntartja, a tavasz folyamán gondoskodik a külterületeken lerakott szemét elszállításáról.

A község központjának tisztántartása érdekében a Petőfi téren és a hozzá csatlakozó utcák elején az árusítást közterületen megtiltotta.

3. A képviselőtestület megtárgyalta a község 1992. évi költségvetési koncepcióját és a tárgykörben köz-meghallgatást tartott. Az intézmények működéséhez reális költségvetést kell biztosítani, mint ahogy ezt a közmeghallgatáson megjelentek is elmondták. További fontos feladat a község útjainak kiépítése illetve azok javítása.

4. A képviselőtestület rendeletet alkotott a piacok és vásárok rendjének szabályozására, ugyanakkor megállapította a mérlegelési díjakat és a helypénz összegét. A képviselők és bizottsági tagok költségterítése céljából rendeletet alkotott.

5. A képviselőtestület szociális segélyek és első lakáshoz jutók támogatása tárgykörben döntést hozott.

6. A képviselőtestület figyelemmel a lakosság teherbíró képességére 1992. évre sem állapít meg helyi adót.

7. A képviselőtestület módosította az 1991. évi költségvetéséről szóló rendeletét.

8. Különlélekben a testület egyedi ügyeket tárgyal, döntött a Nyíracsaádi Élet 1992. évi havonkénti megjelentetéséről is. Elfogadta „Nyíracsaád Kultúrájért” című alapítvány alapító okiratát, megválasztotta kuratóriumi tagokat. Tájékoztató az állami tulajdonban lévő vagyon tárgyak önkormányzati tulajdonba kerülésének eljárásáról.

Az önkormányzat tárgyalásokat folytat a Debreceni Cipőgyár vezetőivel községünk belterületén új üzemi építési ügyében.

A Népjelölti Bizottság 1991. december 11-én megtartott ülésén a pályázat útján elnyert segély összegét az alábbiak szerint osztotta fel:

— minden 5 éven aluli óvodába nem járó gyermek részére 1500.- Ft/fő,

— általános iskolai tanulók és óvodások részére 500.- Ft/fő,

— minden 80 éven felüli — közel 80 fő — szintén 1500.- Ft/fő,

— a rendszeres felnőtt szociális segélyben részesülő 2000.- Ft/fő egyszeri támogatásban részesül.

A segélyek kifizetéséről az önkormányzat polgármesteri hivatala és a két intézménye gondoskodik.

Moczek Józsefné

Az általános iskola dolgozói, tanulói fájdalommal búcsúztak december 11-én a fiatalon elárvázott munkatársától, a szeretett szakács nénitől Moczek Józsefné konyhavezetőtől.

1977 óta nagyon sokan megismerték főztjét, vidám természetét, életszeretét.

Emlékét kegyelettel őrizzük.

Csatorna-társulati ülés

Alakuló ülést tartottak a Nyíracsaád, Kossuth utca 62. számú lakó csatornamű társulati érdekeltek. A jelenlévőkkel Veréb Csaba, a társulat elnöke ismertette a szennyvízcsatorna bővítés lehetőségeit és pénzügyi forrásait. A jelenlévők vita után huszonhét igen szavazattal, három tartózkodás mellett úgy

döntöttek, hogy kéri a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítését. A megbeszélésen egyhangúlag a társulat intézőbizottságának tagjává választották ifj. Konyári Lászlót. A jelenlévők csatlakoztak a már működő csatornamű társulathoz. A gyűlésen résztvett Bordás Csaba a TIVIZIG munkatársa is.

Megalakult a Szülői Tanács

Az általános iskolába járó gyermekek szülei osztálytervezeteken határozták el, hogy újja kellene szervezni a szülők munkaközösségét. A huszonhárom osztály- szülőtervezeten résztvettek /kettőszáznyolcvan-heten/, negyvenhárom képviselőt ajánlottak az iskolai testületbe, akik közül 36-an jelentek meg az alakuló megbeszélésen.

A résztvevők meghallgatták az iskola igazgatójának tájékoztatóját a tanév beindulásáról, a nevelőtestület pedagógiai célkitűzéseiről, a készülő oktatási törvény koncepciójáról, a szülőket, mint iskolahasználókat érintő kérdésekről.

Megalakult a Szülői Tanács /A törvénytervezet ezt az elnevezést használja/. A résztvevők számbavették azokat a tevékenységeket, melyek segíthetik az iskolai nevelést, például; az iskolai rendezvények lebonyolítása, gazdálkodó iskola előkészítése, az iskolai Nyílt napok, pályairányítás, pályaválasztás. Az igazgatóhelyettes bemutatatta a szülőknek a japán számológépet, a szorobánt. A résztvevők támogatták az iskola azon elképzelését, hogy a második félévtől matematika órákon a gyermekek megismerhetik-e számolási készséget, logikus gondolkodást, képzelőerőt, stb. — fejlesztő — hasznos eszköz. A Szülői Tanács tagjaiból megválasztotta azt az operatív testületet, mely összefogja a tennivalókat.

Tagjai: Babály Sándorné, Bálega Józsefné, Bródi Józsefné titkár, Csikós Imréné, Hudácskó Józsefné, Illés Gyuláné, Illés János, Jakab Tiborné, Nagy Lászlóné, Ratku Józsefné, Szilágyi Jánosné elnök, Ternován Mihályné.

Minden kedves
vásárlómnak kel-
lemes karácso-
nyai ünnepeket
és boldog újévet
kíván
Gazdáné Jutka
virágbolt